

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

● Nr. 75 (6792)

● Sestdiena, 1997. gada 11. oktobris

● Cena Ls 0,16

«Strādāju tēva piemiņai,» saka Juris Driksnis. Šodien aprit seši gadi kopš viņš, viņa dzīvesbiedre Ilga un bērni dzīvo par metāllūžņu cenu pirktā vagoniņā un apsaimnieko 51 ha zemes Turku pagastā.

● Attēlā: šī ziema vagoniņā būšot pēdējā — tā domā Juris un Ilga Driksņi kopā ar savu meitiņu Terēzīti.

2. lpp.

VĒL ŠODIEN «NOVADNIEKĀ»

- ▼ Preiļu rajonā bija ieradušies iespējamie investori no Somijas, lai aplūkotu potenciālās celulozes kombināta celtniecības vietas → 2. lpp.
- ▼ Kā pašvaldības rūpējas par iedzīvotājiem, lai viņu dzīvokļos būtu silti → 3. lpp.
- ▼ Atbildam uz «Novadnieka» lasītāju jautājumiem → 3. lpp.
- ▼ Pašvaldības «iznāk ringā» → 4. lpp.
- ▼ «Preiļu balvas soļošanā» – ne gadu bez rekorda! → 5. lpp.

PREIĻU PILSĒTAS DOMĒ

8. oktobrī notikušajā Preiļu pilsētas domes sēdē domes priekšsēdētājs Vladimirs Ivanovs informēja deputātus par 7. oktobrī Rīgā notikušo Valsts kontroles pašvaldību revīzijas departamenta kolēģijas sēdi, kurā izskatīja arī Preiļu pašvaldības revīzijas materiālus.

Deputāti iepazinās ar revīzijas izdarītajiem secinājumiem. Līdzko dome saņems oficiālu pašvaldību revīzijas departamenta kolēģijas sēdes lēmumu, ar materiāliem ceram iepazīstināt lasītājus jau tuvākajos «Novadnieka» numuros.

Preiļu pilsētas domes deputāti izskatīja savu rīcības plānu sakarā ar pašvaldībām nelabvēlīgā 1998. gada budžeta pieņemšanu.

Atšķirībā no Līvānu pilsētas domes deputātiem, preiļieši šoreiz izrādījās radikālāk noskaņoti un vienbalsīgi pieņēma lēmumu, ka dienā, kad Saeima izskatīs 1998. gada budžetu pirmajā lasījumā, neņemot vērā pašvaldību prasības, tiks izsludināta sēru diena un izlikts valsts karogs ar sēru lentām. Šajā dienā pašvaldības darbinieki neveiks savus tiešos pienākumus, bet strādās pilsētas kapsētā.

Deputāti bija vienprātīgi, ka šoreiz jārikojas, lai pilsētas iedzīvotāji zina, ka arī deputāti patiešām grib cīnīties un aizstāvēt lauku pašvaldību iedzīvotāju tiesības.

Domes piekrita idejai, ka pilsēta jāpiedāvā kā viena no iespējamajām vietām, kur 2001. gadā varētu organizēt Trīsvalgiņu 3. sporta spēles.

Esošās sporta būves pilsētā atbilst tāda mēroga sacensībām. Bez tam laika ir pietiekami, lai paspētu arī nepadarīto.

Deputāti nolēma, ka tuvākajā laikā diviem dzīvokļiem pilsētā tiks piešķirts sociālā dzīvokļa statuss.

Katrā tādā dzīvoklī varēs izmitināt pa vairākām ģimenēm, kurām nepietiek līdzekļu, lai samaksātu par labiekārtotiem dzīvokļiem.

L.Kirillova

Precizējums

Īsajā informācijā, ko «Novadnieks» sniedzis par Līvānu pilsētas domes sēdi, nav pilnībā atspoguļots pieņemtais lēmums par pašvaldības rīcību saistībā ar nākamā gada valsts budžeta projektu. Līvānu dome nolēma atbalstīt visu Latvijas Pašvaldību savienības ierosināto rīcības plānu, izņemot vienu tā punktu, kas paredz sēru izsludināšanu pilsētā dienā, kad Saeima izskatīs 1998. gada budžetu 1. lasījumā.

Šajā dienā domes un tās uzņēmumu darbinieki strādās pilsētas sakopšanas darbos. Pašvaldību kopējā finansējuma palielinājums 1998. gadā par 2,3% pret šā gada līmeni reāli nozīmē līdzekļu samazinājumu, jo nav kompensēts pat inflācijas pieaugums. Zaudētāji būs visi Latvijas iedzīvotāji. Aicinu Preiļu rajona pašvaldības izteikt savu attieksmi pret diskriminējošo budžeta pieņemšanu.

Visvaldis Gercāns, Līvānu pilsētas domes priekšsēdētājs

Pasaules banka Aizkalnē un Preiļos

Septembra nogalē Aizkalnes pagastā un Preiļu rajona padomē bija ieradušies Pasaules bankas pārstāvji. «Novadnieks» jau vairākkārt ir rakstījis par PB aktivitātēm, tajā skaitā arī par plaši izreklamētajām laucinieku iespējām ņemt šajā bankā kredītus.

Šovasar gan pašvaldības, gan individuālie projektu pieteicēji rakstīja iesniegumus PB lauku attīstības kredītu saņemšanai. Finansisti par gana labiem atzina Aizkalnes pagasta projektus, lai virzītu tos tālāk. Tāpēc arī PB lauku attīstības projektu vadītājs Aigars Štokenbergs, PB eksperte Sandra Broka un Hipotēku un zemes bankas Latgales zonas koordinators Jānis Vaičulis bija ieradušies Preiļu rajonā, lai projektu pieteikumu iesniedzējiem skaidrotu, kas ir jādara, lai kredītus patiešām arī saņemtu.

Kā «Novadnieku» informēja rajona padomes attīstības un plānošanas nodaļas speciāliste Irēna Šaitere, PB pārstāvji nemaz neesot bijuši pārieicināti, vai mūsu lauku cilvēki maz saprotot, ko nozīmē ņemt kredītus. Kredits nozīmē uzņēmību un risku, arī zināšanas, kas vajadzīgas, lai aizpildītu kredīta pieteikuma veidlapas. PB pārstāvji nav devuši simtprocentīgu garantiju, ka pieteikumu iesniedzēji kredītus saņems. Kā saka, caur puķēm, bet laucinieki tomēr sapratuši PB viedokli — kas ir turīgs un bagāts, tam divus tūkstošus latu lielus aizdevumus nevajag, bet nabagajiem nav vērts dot, jo viņi jau neprotot saimniekot (citādi līdz šim būtu saņēmuši naudu).

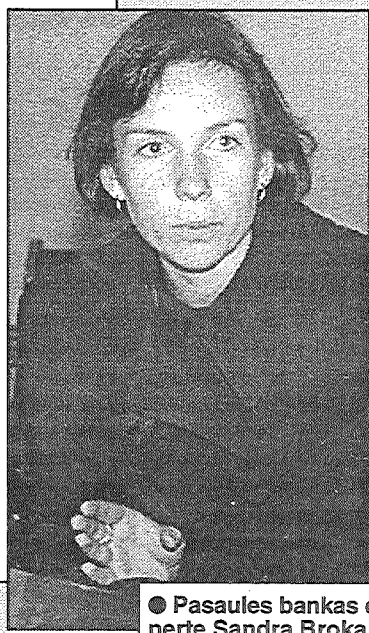
PB kredītu lauku uzņēmējus vilina ar to, ka kredītiem ir mazāka procentu likme, tā varot būt ap 12 procentiem gadā. Atšķirībā no «Laukkredīta», kas prasa 150 procentus lielu kredītu garantiju, PB šajā ziņā ir pielaidīgāka — no kredītu ņēmējiem prasa 50 procentus lielu garantiju, bet pārējo daļu — no speciāla garantiju fonda.

Izklausās jau vilinoši. Tomēr reāli viss var kārtējo reizi izrādīties ne tik spoži. Kaut vai tādēļ, ka valdība joprojām nevar pateikt, vai nākamgad lauksaimnieki saņems kādas subsīdijas vai ne.

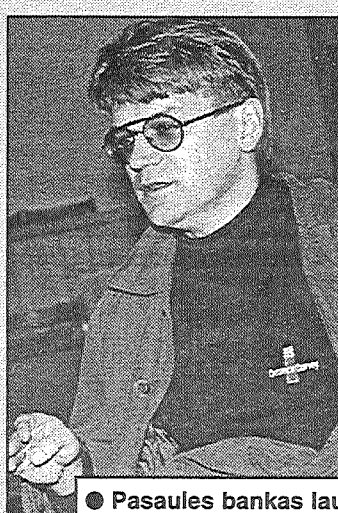
L.Kirillova

● Latvijas Hipotēku un zemes bankas Latgales zonas koordinators Jānis Vaičulis nebija apmierināts, ka mūsu zemnieki nav laikus aizpildījuši dokumentus.

● Pasaules bankas eksperte Sandra Broka.

● Pasaules bankas lauku attīstības projektu vadītājs Aigars Štokenbergs skaidro, ka kredīta ņemšana prasa arī zināšanas. J.Silicka foto

LATVIJĀ

■ Valsts prezidents Guntis Ulmanis devās uz Strasbūru, lai 10. un 11. oktobrī piedalītos Eiropas Padomes valstu un valdību vadītāju 2. konferencē, kurā paredzēts apspriest organizācijas attīstību pēc jauno dalībvalstu uzņemšanas un noteikt uzdevumus darbībai nākotnē.

■ Ministru kabinets nolēmis ieviest noteikumus par bezdarbnieka statusu. Turpmāk personām, kas nav ieguvušas izglītību valsts valodā, lai varētu saņemt bezdarbnieka pabalstu, būs jāuzrāda valsts valodas prasmes apliecība.

■ Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība nolēma turpināt sarunas ar valdību un darba devējiem par minimālās algas paaugstināšanu līdz 50 latiem.

■ Ministru kabineta pieņemtie grozījumi noteikumos par alkohola, narkotisko un psihotropo vielu ietekmes pārbaudes kārtību paredz, ka turpmāk izdevumus, kas saistīti ar transportlīdzekļu vadītāju alkoholā ietekmes pārbaudi ar kontroles aparātiem, ja alkohola saturs izelpojamā gaisā sasniegs 0,5 promiles, segs pats transporta līdzekļa vadītājs.

■ Ministru kabinets akceptēja un nodeva izskatīšanai Saeimā grozījumus Darba likumu kodeksā. Paredzēts izmainīt Darba likumu kodeksa 103. pantu, precizējot vidējās izpēlņas aprēķināšanas kārtību, kā arī kādas izmaksas ieskaitāmas mēneša izpēlņā.

■ Valdība izdara grozījumus medību noteikumos. Atļauju nometīt dzīvnieka trofejas izvešanai ārpus Latvijas turpmāk izsniegs valsts virsmežniecība vai tā medību saimniecība, kuras teritorijā dzīvnieks nometīts.

■ Valsts prezidents Guntis Ulmanis paziņoja, ka drīz nāks klajā ar priekšlikumiem, kā atrisināt iespējas piešķirt pilsonību Latvijā dzimušajiem bērniem un kā samazināt nepamatoto profesiju ierobežojuma skaitu attiecībā uz nepilsoņiem.

■ Valsts Statistikas komiteja informēja, ka inflācija septembrī bija 0,2%, bet kopējā deviņu mēnešu inflācija šogad bijusi 5,4%.

■ No pirmdienas, 6. oktobra, «Latvijas Krājbankas» un Latvijas Hipotēku un zemes bankas nodalījums piedāvā a/s «Ventpils nafta» akciju publiskajā piedāvājumā — iegādāties «Ventpils naftas» akcijas par sertifikātiem. Speciālisti uzskata, ka akcijas būs dārgas — atlases cena publiskajā piedāvājumā varētu sasniegt 39-40 latus.

■ 7. un 8. oktobrī Latvijas Nacionālajā operā koncertu sniedza bijušais rīdzinieks, tagad pasauleslavenais baletdejojājs Mihails Barišnikovs.

■ Eiropas basketbola kluba kausa izcīņas kārtējā spēlē Rīgā «ASK Brocēni — LMT» ar 100:71 sagrāva Opavas ICES (Čehija). Tagad Latvijā labākajai basketbola komandai šajā turnīrā ir divas uzvaras un divi zaudējumi un savā apakšgrupā tā ieņem otro vietu.

■ Par Latvijas valsts basketbola izlases vecāko treneri iecelts Valdis Valters. 26. novembrī mūsu komanda sāks Eiropas čempionāta kvalifikācijas turnīra spēles. Izlases kandidātu sarakstā iekļauts arī livāniecis, trenera Gunta Endzeļa audzēknis Raimonds Vaikulis.

Pēc republikas preses materiāliem

«Strādāju tēva piemiņai»

Šodien aprit seši gadi, kopš Juris Driksnis, viņa dzīvesbiedre Ilga un bērni dzīvo par metāllūzņu cenu pirkta vagoniņā un apsaimnieko 51 ha zemes Turku pagastā. Viņi abi nav vietējie. Juris dzimis Rīgas rajonā Garkalnē, Ilgas dzimtas mājas ir Jersikas pagastā. Turku pagasta bibliotēkā strādājama un vienlaicīgi būdama zemes komisijas locekle, viņa, kā kolēģes smeļ, «iedalīja sev zemi un vīru». Katrs no savas pušes nākdami, šeit satikās un veido savas pašu mājas vietā, kur kādreiz Jura vecaistēvs gribēja sagaidīt savu dēlu no Sibīrijas pārnākam...

— Kādi ceļi jūs atveda šai pusē?

Juris:

— Tas saistās ar visai dramatiskiem notikumiem manā dzīvē. Kad dzīvoju Rīgas rajonā, strādāju autobusu parkā. No darba brīvā laikā mana aizraušanās bija skijorings. Reiz treniņa braucienā neveiksmīgi kritu, kāds man pārbrauca pāri, tā rezultātā deviņas dienas reanimācijas nodaļas ārsti cīnījās par manu dzīvību. Tas notika 28. februārī. Laikā, kad gulēju slimnīcā un cīnījās ar nāvi, mana māte sapnī redzējusi manu tēvu, kurš teicis, ka vienam no mums ir jāmirst — viņam vai man. Viņš esot nolēmis aiziet, lai es varētu dzīvot. Mans tēvs nomira 4. martā.

Kad atgriezās no slimnīcas, manā dzīvē nāca arī citas pārmaiņas. Lai mani nenomocītu sāpīgas atmiņas, nolēmu sākt visu no gala. Es zināju, ka manam tēvam sāpēja sirds par šo vietu, jo viņš te bija dzimis un uzaudzis.

— Kā jums izdevās uzsākt šeit saimniekošanu?

Ilga:

— Palīdzēja Jura radi no ārzemēm. Vācijā dzīvoja tēva brālis, tagad viņš ir miris. Šis mājas īpašnieki dzīvo Amerikā. Kara laikā Jura vecmāte ar bērniem devās bēgļu gaitās uz ASV. Jura vectēvs palika gaidīt savu dēlu no vācu armijas pārnākam. Kad Jura tēvs atnāca no kara, viņu aizsūtīja uz 10 gadiem spaidu darbos Vorkutā. Pēc atgriešanās bija jāpaliek tepat, Latvijā. Arī vectēvam neklājās viegli — nodega māja, sava mūža atlikušās dienas pavadīja kaimiņu mājās, kuri viņu arī apglabāja.

Lai mēs varētu uzsākt saimniekot, visvairāk palīdzības nāca no Vācijas radiem. Par atsūtīto naudu pirkām kombainu, izdarījām pirmo iemaksu par traktoru.

— Vai jūs nebaidījās, ka šī vietā praktiski viss bija izpostīts?

Juris:

— Uz plika lauka nebūtu nācis. Uzreiz lietojams bija pagrabs. Tas mums kalpoja gan kā kūts, gan noliktava. Tur mēs turējām divus rucšus, divas pīles, glabājām kartupeļus, miltus. Jāatdod gods vectēvam, — pagrabs uzbūvēts lieliski, vasarā tur ir auksts, bet ziemā — silti. Agrāko laiku ēkas vispār būvēja ļoti pareizi.

Vilināja tas, ka tajā laikā Breša zemniekiem bija labi. Valdība solīja palīdzēt. Viņiem bija gan bezprocentu aizdevumi, arī tehniku varēja viegli dabūt.

Atbraucu ar vagoniņu un akas kubuliem uzreiz. Vagoniņu nopirku no PMK par metāllūzņu cenu. Pirmo ziemu pie manis dzīvoja māte, palīdzēja saimniekot.

Ilga:

— Sākumā divus mēnešus vīrs dzīvo-

ja sveces gaismā. Kad atnācu, aka jau bija izrakta, elektrība ievilkta, pagrabam durvis ieliktas. Uztaisījām dēļu būdiņu lopiem. Mana mamma uzdāvināja govī, no kolhoza nopirkām sivēnus, aitas.

Vīrs gribēja vectēva piemiņai atjaunot kūti no akmeņiem, kā tas bija agrāk. No vecajiem mūriem vietām bija saglabājušie dažī fragmenti viena metra augstumā, vietām tie bija noārdīti līdz zemei. Pirmās divas vasaras taisījām kūti. Vairāk neko pa šiem trīs gadiem neuzcēlām, jo nācās visu nopelnīto atdot par traktoru, kuru paņēmām 1992. gada pavasarī ar «Agrolīzinga» palīdzību uz nomu. Traktoragregāti bija jau pašiem — arklis, kultivators, piekabe.

— Kādā jomā jūs specializējaties?

Ilga:

— Iesākumā domājām turēt govīs, bet pārbaudē atklājās, ka visas mūsu četras govīs slimo ar leikozi, bija jālikvidē. Vainīgā bija no kolhoza paņemtā gov. Audzējām sivēnmātes, rucšus, bet tiem nebija cenas un neturējām.

Orientējamies uz graudkopību, audzējam arī kartupeļus. Ar graudaugiem bijām apsējuši 12 hektārus. Graudus nododam «biokīmiskajiem», mums ir izveidojusies patīkama sadarbība ar viņiem.

No 51 ha īpašumā esošās zemes 37 ha ir aramzeme. Mums ir viss, ko viens sirds var vēlēties — laba zeme, kūdra, krūmi, upes krasts, mežs, purvs.

— Vai nav grūti ar maziem bērniem dzīvot tādos apstākļos?

Juris:

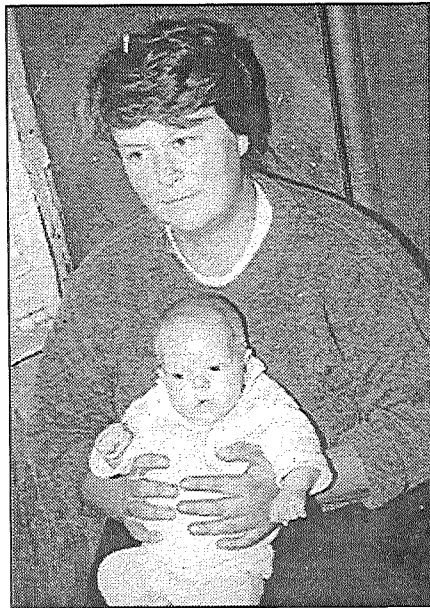
— Ziemā mēs nesalstam. Vagoniņā ir centrālapkure, šeit ir ļoti silti.

Protams, domājam par savu māju. Esam jau noskatījuši. Kad mums to piedāvāja pirt, varējām iet tur un dzīvot. Tas ir tepat netālu, pāri upei. Bet zēl aiziet pat tik mazu gabaliņu prom. Tā nu mēs to māju esam paredzējuši nojaukt un pārvest šurp. Šoziem nojauktu, vasarā uzceltu un nākamo ziemu ceram dzīvot jau savā mājā.

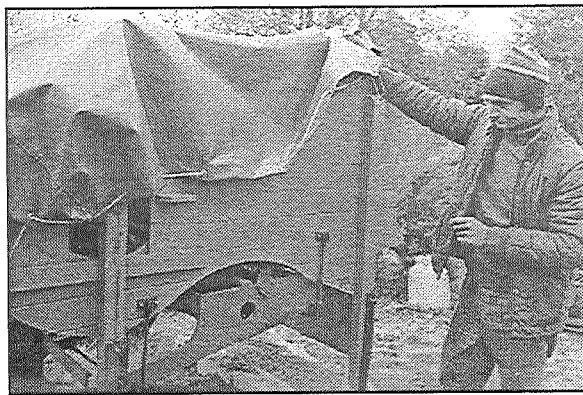
— Pagastā pastāstīja, ka viņi ir palīdzējuši jums izbūvēt ceļu?

Ilga:

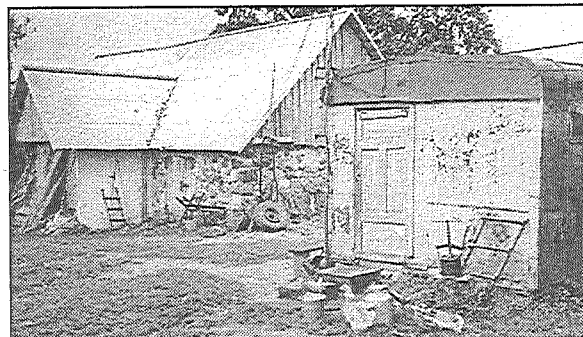
— Cieto segumu vedām paši, pagā-

● Pirms trim mēnešiem vagoniņā dzīvi uzsāka vēl viens ģimenes loceklis — omulīgā Renāte.

● Savu jauno labības vētījamo mašīnu Juris Driksnis paslēpis zem pārsega.

● Tāpat kā latviešu zemnieki sendienās — Driksni vispirms būvē kārtīgu kūti, dzīvojamo māju atstājot uz beigām.

jušajā rudenī pagasts nobēra virssegumu. Kaimiņi ļoti daudz palīdzēja. Neprasīja samaksu par darbu, bija tikai jāizpērk degviela traktoram.

— Vai jums kādreiz nenolaižas rokas?

Juris:

— Pats sākums jau bija labs. Vēlāk sākās nelaimes — «aizgāja» lopi, graudiem kritās cena, kolhozam bija ļoti nelabvēlīga attieksme pret jaunsaimekiem. Meklējām lopus no kaimiņu kolhoza, arī kombainu dabūjām no Rudzātu pagasta. Naudu pelnījām visādi: braucām pa tirgiem, pārdevām kartupeļus, graudus, miltus. Ja tevi nosit pie zemes, celies augšā un rāpies tālāk.

Vagoniņā viesojās
M.Dziesma un J.Silickis

Investori bija celtniecības vietas raudzībās

Nesen Preiļu rajonā bija ieradušies iespējamie investori no Somijas, kuri aplūkoja potenciālās celulozes kombināta celtniecības vietas. Par šīs vizītes rezultātiem stāsta Preiļu rajona padomes attīstības un plānošanas nodaļas speciālists Pēteris Romanovs.

Ārzemnieki aplūkoja divus iespējamus būvlaukumus. Viens no tiem ir Jersikas pagastā starp Iztekām un Birzākiem piecu kilometru attālumā no Līvāniem. Vieta somu speciālistus apmierināja, vienīgais iebildums — gandrīz piecu kilometru attālumš līdz Daugavai. Ražošanai būs nepieciešami

aptuveni divi kubikmetri saldūdens sekundē, tāpēc paredzami lieli ūdensvada celtniecības izdevumi.

Otra iespējamā būvlaukuma vieta ir starp Jersikas staciju un ezeru, kur apkārt atrodas pusizcirsts valsts mežs, kādreizējās karjeru vietas. Līdz Daugavai tikai divi kilometri, blakus atrodas šoseja, klāt arī augstsprieguma elektropārvades līnija.

Investorus interesēja daudz kas — augšne, valdošie vēju virzieni, transporta plūsma pa dzelzceļu un šoseju un tā tālāk.

Pastāv arī trešā iespēja būvēt kombinātu uz Turku pagasta robežas ar Jēkabpils rajona Vīpes pagastu. Preiļu rajona teritorijā

tādā gadījumā atrastos apmēram 80 hektāri no celtniecībai nepieciešamā būvlaukuma, bet Vīpes pagastā — 40. Taču šo vietu somi laika trūkuma dēļ nepaspēja apskatīt. Tāpēc rajona speciālistiem jāiesniedz visi viņus interesējošie dati par šo apvidu.

No Līvāniem potenciālie investori aizbrauca uz Liepājas rajonu, kur arī tiek piedāvātas vietas celulozes kombināta celtniecībai. Projekta vadītājs uzsvēra, ka abu rajonu iespējas esot vērtējamas kā 50:50. Tomēr jāņem vērā, ka celulozes kombinātiem jāatrodas pēc iespējas tālāk no jūras, lai varētu attīrīt notekūdeņus.

L.Kirillova

NOVADNIEKS

Redaktors Pēteris Pizelis

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī. Reģistrācijas apliecība nr. 000701018. Dibinātājs un izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija». Direktore Tamāra Elste.

Izdevēja un redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301. Tālrunis 22059 (redaktoram un SIA direktorei), 22305 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana), 22154, 21996 (korespondentiem). Fax 21759. Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē, Baznīcas ielā 28. Ofsetiespiedums. Viena uzsk. iespiedloksne. Metiens 4600. Pasūtījuma indekss 3033.

Nav viegli būt direktoram

Pašpārvaldes diena pagājušajā piektdienā notika Preiļu 1. pamatskolā. Devīto klašu skolēni Jānis Upenieks, Māris Upenieks, Ieva Anspoka bija iejutušies direktora un vietnieku, bet pārējie — skolotāju lomās. Viņi vadīja gan stundas no 1. līdz 8. klasei, gan arī visu skolas dzīvi kopumā. Īstie skolas pedagogi bija uzņēmušies novērotāju lomu. Pēc stundām notika kopīga apspriede, kurā novērotāji un pašpārvaldes dienas pedagogi apsprieda, kā ir veicies. Jaunie pedagogi atzina, ka tik viegls tas skolotāja darbs nemaz neesot, kā tas reizēm liekas no malas.

Pašpārvaldes dienas noslēgumā bija organizēta tikšanās ar dzejnieku Andri Vējānu, aktieriem Haraldu Ulmani un Ievu Mūrniece. Dzejas stundai savas telpas atvēlēja kinoteātris «Ezerzeme». Skolēni klausījās dzeju Andra Vējāna un aktieru lasījumā.

Aizvakar pamatskolas skolēni, kas paši raksta dzeju vai citus literārus darbus, piedalījās J.Raiņa muzeja Jasmuižā un skolas kopīgi rīkotajā pasākumā muzejā.

L.Rancāne

● Dzejas stunda «Ezerzeme»; uzstājas dzejnieks Andris Vējāns un aktrise Ieva Mūrniece.

J.Silicka foto

Līdz apkures sezonas sākumam palikušas ...?... dienas

Pagastos problēmu nav

Sutru pagasta centrā zem viena jumta atrodas padome, kultūras nams, bibliotēka, feldšeru vecmāšu punkts un citas iestādes. Visam namam — centralizēta apkure. Taču, kā teica pagasta padomes priekšsēdētājs Antons Znotiņš, apkures sezona tiks uzsākta ne ātrāk par oktobra nogali vai pat 1. novembri. Lētāk iznākot atsevišķus darba kabinetus apsildīt ar elektriskajiem sildītājiem, nekā apkurināt visu lielo namu. Centrālāpkurei izmantojot cieto kurināmo — malku, kā arī briketes, kas vēl nav atvestas, taču drīzumā tikšot piegādātas.

Pagasta vienīgajā skolā ir silu, šeit apkure jau sākusies, jo kurina krāsnis. Malka skolai, kā arī otrajai bibliotēkai Raudniešos sagādāta jau iepriekšējā ziemā, faktiski malka vienmēr tiek gatavota nevis kārtējai, bet nākošajai apkures sezonai.

Tas pats attiecībā uz pagasta vecajiem un nespējīgajiem iedzīvotājiem.

Pagājušajā ziemā pagasts pensionāriem par saviem līdzekļiem piegādājis apmēram 100 kubikmetrus malkas. Tās sagatavošanā norīkoti bezdarbnieki. Ar šo malku pensionāri sildīsies šoziem, bet šajā sezonā malka tiks gādāta nākamajai ziemai. Kuru lūgumu pēc kurināmā apmierināt, kuru — nē, par to parasti lemj deputāti, padomes sēdēs izskatot iesniegumus.

Rušonas pagasta padomei silta ziemošana jānodrošina divām skolām — Gailišu un Rušonas, trijām bibliotēkām — Aglonas stacijā, Gailišos un Kastīrē, diviem tautas namiem, trijiem vecmāšu un feldšeru punktiem. Taču, kā informēja pagasta padomes priekšsēdētājs Arvīds Soldāns, visas šīs iestādes, kā arī pašu padomes ēku, apsilda ar malku kurināmās krāsnis.

Iedzīvotāji, kuri paši nespēj

sev sagādāt kurināmo, raksta iesniegumus pagasta padomei. Vismaz 15 iedzīvotājiem piegādāta malka, kas sagatavota, tūrot aizaugušās ceļmalas, pagasta mežus. Pagasts apmaksājis arī transporta izdevumus. Pabeigta būvēt garāža pagasta autobusam. Cilvēki, kas atbrīvojās no celtniecības darbiem, tiks iesaistīti malkas sastrādāšanā.

L.Rancāne

Rožkalnu pagasta padomes priekšsēdētāja Astrīda Spuriņa pastāstīja, ka pašvaldības uzdevums ir apkurināt tikai Rimicānu pamatskolu un kādreizējo kolhoza kantora ēku, kur tagad atrodas klubs un pagasta padome.

Skolai malka jau sagādāta. Ar pagastmājas apkurināšanu ir sarežģītāk, kārtīga centrālā apkure esot tāls sapnis. Bijušās ieceres sakārtot katlu māju ar kādas privātās firmas starpniecību, taču neizdevies. Tāpēc klubā jau kuro sezonu ir auksti. Tomēr pasākumi notiekot samērā regulāri arī nekurinātās telpās.

Visiem vientuļajiem pensionāriem, kuri izteikuši lūgumu palīdzēt, kurināmais ziemai sagādāts. Pagasta teritorijā darbojas vairāki gateri, dažādu zāģmateriālu atlikumu papildinam.

Riebiņu pagastā apkures sezona sāksies ap 15. oktobri, «Novadniekam» pastāstīja pagasta padomes priekšsēdētājs Voldemārs Adamovičs. Vidusskolas katlu mājā tiek izmantots cietais kurināmais. Vagons ar akmeņogļiem (par 38 latiem tonnā) tiek gaidīts nākamās nedēļas sākumā. Skolu var apkurināt arī ar kūdras briketēm (tās maksā 20 latus tonnā), negaidot brīdi, kad pienāks akmeņogles.

Nepieciešamās ogles un malka sagādāta arī centrālās kurtuves, pagastmājas un bērnu darza vajadzībām (starp citu, bērnu darza atvēršana ir liels notikums ne tikai pagastā, bet visā rajonā, un paredzama 15. oktobrī).

Visi kurinātāji, kuri šajā sezonā strādās centrālajā katlu

mājā, bērnu darzā un citur, nupat beiguši kārtējos kursus un darbam ir gatavi. Vientuļajiem pensionāriem jau pavasarī tika sagādāta malka — 7 kubikmetri katram cilvēkam.

Kā atzina V.Adamovičs, apkures sezonas laikā Riebiņos viena no spilgtākajām iezīmēm esot bezgala daudzie kūpošie skursteņi un skurstenīši pie daudzdzīvokļu mājām. Dažās katlu mājas ierīkotas pagrābos, citur — klāt piebūvētas. Iedzīvotāji, māju vecākie paši organizē kurināmo iegādi, gādā par katlu māju tehnisko stāvokli, remontiem un kurināšanu. V.Adamovičs uzskata, ka tas neesot labākais variants, labāk un lētāk, protams, visas ēkas apkurināt centralizēti.

Prieiņu pagasta padomes priekšsēdētāja Zinaīda Vilcāne, jautāta par apkures sezonas sākuma problēmām, atbildēja viennozīmīgi — problēmu nav. Pagastam jāapsilda tikai viena ēka, kurā atrodas kultūras nams un padomes telpas. Kurinātavā, kur uzstādīts neliels katls, nomainījuši sūkni. Bet malka, akmeņogles un Stružānu briketes jau sagādātas. Apkures sezona sāksies 15. oktobrī.

Pavasārī un vasaras sākumā pagasta padome sagādājusi ziemai kurināmo arī visiem vientuļajiem pensionāriem. Kokzāģētavu īpašnieki esot priecīgi, ka kāds ņemot un vedot projām nomaļus un citus atlikumus. Z.Vilcāne piebilda, ka pagasts noteikti palīdzēsot ikvienam vientuļajam pensionāram, ja kāds vēl piemirsis un laikus nav sagādājis kurināmo ziemai.

Mēs nesalstam un arī ziemā centīsimies nesalt, apgalvo Vārkavas pagasta padomes priekšsēdētājs Artūrs Štagars. Vārkavas pamatskolai sagādāta malka, tās pietiks arī kultūras nama apsildīšanai. Pagasta ēku pašlaik remontē, bet problēmu ar siltumu nebūs. Laikus ar kurināmo nodrošināti arī visi pagasta teritorijā dzīvojošie vientuļie pensionāri.

Pirmās tonnas mazuta jau Preiļos

Preiļu pilsētas domes priekšsēdētājs Vladimirs Ivanovs informēja «Novadnieku», ka trešdienas vakarā Aglonas stacijā ienāca pirmie septiņpadsmit vagoni ar mazutu, kas domāts apkures sezonas uzsākšanai rajona centrā.

Darījuma pamatā ir līgums starp pašvaldības uzņēmumu «Siltums» un firmu «Latgales Avio» no Daugavpils, kas tika noslēgts pēc tam, kad Preiļu domes deputāti lauza iepriekšējo līgumu ar firmu «Oviko». Ceturtdien ar autocisternām mazutu sāka nogādāt uz Preiļiem.

Speciālisti lēš, ka šī mazuta varētu pietikt līdz gada beigām. Firmai «Latgales Avio» jau pārskaitīti 50 tūkstoši latu par kurināmo, 9000 latu samaksāti par kurināmā atmuitošanu un vēl 2000 latu — par dzelzceļa izmantošanu.

Lai iepirktu visu apkures sezonai nepieciešamo kurināmo (kopā izlietos aptuveni 2500 tonnas), Preiļu pilsētas domei vajadzīgi vēl 80000 latu. Domes deputāti 8. oktobrī notikušajā sēdē izteica savu piekrišanu, ka pašvaldības uzņēmums «Siltums» ņems kredītu par šo summu «Latvijas Unibankā».

V.Ivanovs deputātus iepazīstināja arī ar situāciju kaimiņu pilsētās. Piemēram, Krāslava pašlaik «sēžot» bez mazuta, bet Daugavpilī tā pietikšot tikai līdz novembrim. Pāri Krievijas robežai kurināmais Latvijā joprojām neienākot. Arī Preiļi to saņem no Lietuvas Republikas puses.

Pilsētas domes priekšsēdētājs informēja, ka pirmdien, tas ir, 13. oktobrī, Preiļos iedarbināšot katlu mājas. Tātad, var cerēt, ka nākamās nedēļas sākumā mūsu aukstos un mitros dzīvokļus iesākumam pārkurinās. Paldies par to pašu...

L.Kirillova

«NOVADNIEKS» — LASĪTĀJS

Jūs vēlaties paziņot par kādu interesantu notikumu vai nebūšanām savā pagastā, pilsētā? Jūs vēlaties ar avīzes starpniecību saņemt atbildi uz Jūs interesējošu jautājumu? Zvaniet «Novadniekam» ik darbdienu no plkst. 10.00 līdz 11.00 pa tālruni

21759!

Jautājums. Vai pagasta padomes priekšsēdētājs drīkst rakstīt un izsniegt negatīvus raksturojumus, kas nav apstiprināti padomes sēdē?

Atbild Preiļu rajona padomes pašvaldību darba koordinatore Aina Pastore.

— Likumā «Par pašvaldībām» precīzi uzskaitītas visas funkcijas, kas ir jāveic domju vai padomju priekšsēdētājiem. Par dažādu raksturojumu sagatavošanu nekas nav bilsts. Ja pašvaldības iedzīvotājiem raksturojumi nepieciešami, lai kur citur iestātos darbā vai kādā mācību iestādē, raksturojums, protams, jāsaņem. Tomēr to nedrīkst darīt vienpersoniski, raksturojums jāapstiprina padomes sēdē.

Jautājums. Vai iespējams zemes vietā paņemt mežu?

Atbild Valsts zemes dienesta Preiļu rajona nodaļas vadītāja amata izpildītājs Osvalds Kursītis.

— Pašlaik tas vairs nav iespējams. Līdz 9. septembrim vēl bija iespējams pieteikties uz brīvajām zemes platībām. Bet tagad arī tas vairs nav izdarāms.

Jautājums. Vai tagad vēl pastāv un darbojas apdrošināšanas sabiedrība «Dzīves līnija»?

Sakarā ar to, ka Preiļos «Dzīves līnijas» biroja vairs nav, piezvanījām uz akciju sabiedrību «Latva», kur «Novadniekam» paskaidroja, ka «Dzīves līnijas» centrālais birojs Rīgā vēl darbojoties. Tur arī varot saņemt atbildi par agrāk noslēgtajiem līgumiem ar šo apdrošināšanas sabiedrību. Diemžēl, «Dzīves līnijas» Rīgas biroja adresi nevarējām sameklēt.

Jautājums. Labi, ka beidzot vakaros sāka apgaismot Preiļu ielas. Vienīgā neērtība ir tā, ka gaisma par vēli deg no pulksten 4.00. līdz 5.00 rītā, bet ap pulksten 6.00, kad lielai daļai Preiļu iedzīvotāju jāiet uz darbu, ielas ir tumšas. Vai grafiku nevar mainīt?

Atbild Preiļu pilsētas domes priekšsēdētājs Vladimirs Ivanovs.

— Ielu apgaismojums tiek ieslēgts pulksten 4.00 tāpēc, lai cilvēki varētu droši tikt uz agrajiem Rīgas un Līvānu autobusiem. Ja finansējums atļaus, ielas varēsīm apgaismot arī ilgāk.

Domes rīcībā līdz gada beigām ir tikai viens tūkstotis latu. Pašlaik pārbaudām, kā darbojas laika releji, kur apgaismojuma ir pietiekami, kur pārāk tumšs. Tuvākajās dienās lūkosim, cik naudas jau esam iztērējuši.

Jautājums. Vai ābolus drīkst apart uz lauka kā mēslojumu? Vai ieteicams tomātu lakstus likt kompostā?

Atbild lauksaimniecības konsultāciju biroja agronome Zenta Dūda.

— Ja āboliem nevar atrast lietderīgāku izmantošanas iespēju, tad, protams, var apart arī kā mēslojumu uz lauka. Vienīgi jāievēro, ka nav ieteicams apart slimus ābolus, kas ir sačervēļējušies un nomelņējuši, ka izskatās kā mūmijas. Bet bojātus vai sapuvušus ābolus var droši iear, tas ir labs mēslojums.

Arī tomātu lakstus var droši likt kompostā. Vienīgā iebilde, ka pēc tam šo kompostu nevajadzētu izmantot augšņu uzlabošanā, kur nākamajā gadā stādīs kartupeļus. Tomāti un kartupeļi ir vienas dzimtas augi, tāpēc arī slimības var piemesties gan vieniem, gan otriem. Piemēram, kartupeļu lapu sausplankumainība vai miltrasa. Ar to slimo arī tomāti.

Atbildes sagatavoja L.Kirillova

Pēdējā laikā Latvijas Pašvaldību savienības dome sabiedrības uzmanību pievērš valsts finansu politikai attiecībā pret pašvaldībām, 1998. gada budžetu pieņemot.

Latvijas Pašvaldību savienības domnieks ir arī Līvānu pilsētas domes priekšsēdētājs Visvaldis Gercāns. Viņš ir nosūtījis Latvijas Republikas Saeimai «Atklāto vēstuli Saeimas deputātiem», kura ir publicēta laikrakstā «Dienas bizness» 1997. gada 24. septembrī.

Vēstulē cita starpā ir teikts: «Daudzas Latvijas pilsētas ir nonākušas finansu krīzes stāvoklī, jo tām samazinātā zemes nodokļa ieņēmumu daļa netiek kompensēta ar dotāciju pieaugumu vai iemaksu samazināšanu izlīdzināšanas fondā... Valdības noteiktās zemes nodokļa prognozes neievērošanas gadījumā Līvānu pilsētas dome izskatīs iespēju aizstāvēt savas publiskās tiesības, griežties tiesā...»

— Lūdzu, komentējiet «Atklātās vēstules» saturu.

Visvaldis Gercāns:

— Līdz šim brīdīm situācija ir šāda — vispirms pagājušā gada beigās tika apstiprināta zemes nodokļa prognoze, tad izrādījās, ka tā ir pārspīlēta. Dažās pilsētās ar nodokli apliekamajās teritorijās bija iekļauts ūdens tilpnes u.c. Šī sākotnējā nodokļa prognoze tika izmantota aprēķiniem izlīdzināšanas likumam. Noteica dotācijas, kādas jāsaņem pašvaldībām ar maziem ienākumiem, un iemaksas izlīdzināšanas fondā tā dēvētajiem «donoriem».

Jo mazāk pašvaldība saņem nodokļus, jo lielāka tai ir dotācija, kura sedz nesāņemto nodokļu summu 50-60 procentu apmērā. Tipisks piemērs — Līvāni saņem vislielāko dotāciju Latvijā — Ls 198 tūkstoši gadā (1997.g.).

Izlīdzināšanas likums Saeimā tika pieņemts 19. decembrī. Pēc tam pašvaldībām izdevās pierādīt, ka zemes nodokļa prognoze ir neprecīza, un tā tika pārskatīta lielākajā daļā pašvaldību, to samazinot. Loģiski būtu iekļaut jauno prognozi izlīdzināšanas likumā un pārreķināt dotācijas un iemaksas. Kopš februāra beigām šis projekts nekādi netiek pieņemts, jo ir politiskie spēki, kas ir ieinteresēti to novilcināt.

Latvijas Pašvaldību savienības ārkārtas domes sēdē šī gada 24. septembrī apstiprināja 1998. gada budžeta sakarā rīcības plānu, kurā paredzēti pasākumi sabiedrības uzmanības pievēršanai un diskusijas izraisīšanai.

Paredzēta pašvaldību vadītāju ierašanās Saeimā dienā, kad izskatīs 1998. gada budžetu otrajā lasījumā. Pašvaldības runās par otrās palātas izveidošanu. Gada nogalē rīkos Latvijas pašvaldību deputātu sanāksmi, lai aicinātu mainīt Satversmi un Saeimas vēlēšanu likumu tā, lai deputāti rēķinātos ar pašvaldībām un lauku iedzīvotājiem. Iespējams, ka pašvaldību deputātu sanāksme lems par nepieciešamību vākt parakstus, kā to paredz Satversme. Latvijas Pašvaldību savienības dome ierosina pašvaldību deputātiem pievērsties politiskai darbībai un iesaistīties Saeimas vēlēšanu kampaņā, aicinot vēlētajus balsot par tām partijām, kuru deputāti Saeimā atbalstījuši budžeta palielinājumu.

Pašvaldību savienība aicina sabiedrību diskutēt par neatklātu tēmu — par naudu. Par naudu, ko iekasē nodokļos no katra strādājošā, no katra īpašnieka, no katra pircēja un no katra uzņēmēja kopējām valsts budžetam. Tās ir mūsu, nodokļu maksātāju, tiesības zināt par naudas plūsmu kopbudžetā, ko var iedalīt divās daļās — valsts un pašvaldību. Valsts daļa — tā ir nauda, ko izlieto armijai, ārli-

Pašvaldības «iznāk ringā»

— Pastāstiet par Latvijas pašvaldību rīcības plānu.

— 1997. gada 24. septembrī notikušajā sēdē Pašvaldību savienības dome sprieda par savu rīcību sakarā ar 1998. gada valsts budžetu. Ja Saeima neņems vērā pašvaldību prasības, tad jāveic šādas aktivitātes:

— pašvaldību deputātu tikšanās ar Saeimas deputātiem un iedzīvotājiem, lai izskaidrotu savu prasību būtību,

— lēmumu nosūtīšana publicēšanai presē,

— LPS komiteju pārstāvju tikšanās ar atbilstošajiem ministriem u.c.

— Kādas ir jūsu prognozes par valdības politiku?

— Visticamāk, ka Saeima pieņems valdības sagatavoto 1998. gada budžetu, jo, ja to nepieņem, tad valdībai jāatkāpjas.

— Kā izskatīsies budžets inflācijas apstākļos?

— Pilnīgi saprotu, kāpēc ministrijas nesūdzas. Plānotais valsts pamatbudžets — 112,7 procentu apjomā — ļaus tām normāli darboties arī prognozējamās inflācijas apstākļos. Taču pašvaldību budžets tiek plānots par 102,3 procentiem. Tas nozīmē, ka to inflācija «noēdis», reāli — naudas būs mazāk.

Valdības politika attiecībā uz pašvaldībām atgādina seno latviešu teicienu par to, ka kāds mēģinājis pieradināt zirgu pie neēšanas, tas izdevies. Gribējis pieradināt iztikt arī bez dzeršanas. Viss jau būtu labi, ja tas zirgs nenobeigtos.

Šobrīd daudz ko var pašvaldībām pārņemst. Taču, ja līdzekļu būs mazāk, tās arī darīs mazāk.

— Komentējot LPS domes sēdi, laikraksta «Diena» 26. septembra numurā S.Točs rakstā «Budžeta projekts politizē pašvaldības» kritizē pašvaldības par to «politizēšanos» un par «pārdalītāja filozofiju». Lūdzu, komentējiet atsevišķus šā autora izteikumus: «Ja kādam liekas, ka iedots par maz, lai pasaka, kam atņemt nost.»

— Man nav pieņemama tāda nostādne.

Es nedomāju, ka valdībai būtu jādala budžeta līdzekļi pēc principa: kuram skaļāka balss vai vairāk saliekta mugura, tas arī dabūs vairāk. Ja reiz ir pieņemts politiskais lēmums par bezdeficīta budžetu, tad šo smagumu visiem jāiznes vienlīdzīgi. Diemžēl, bezdeficīta budžets valstī ir panākts gandrīz vai tikai uz pašvaldību rēķina. Neuzskatu, piemēram, ka mums būtu jābrūņojas «līdz zobiem». Ja ejam uz NATO, tad lai pasaka, cik tas izmaksās, un vai nav lietderīgāk šo naudu iedot bezdarbniekiem, kuri nespēj savus bērnus pabarot.

— Kā jūs atbildētu uz frāzi: «Neviens no pašvaldību vadītājiem nerunāja par to, ko darīt, lai aktivizētu uzņēmējdarbību savā teritorijā...»

— Šobrīd notiek budžeta pieņemšana, tāpēc arī visa pašvaldību uzmanība vērsta uz to. Ja runā par uzņēmējdarbības veicināšanu — ir jāskatās konkrētas pašvaldības. Ja kāda pašvaldība neatbalsta uzņēmējus, tad tā vienkārši netiks atkārtoti ievēlēta. Nāks citi vietā, kuri atbalstīs.

— Jūsu atbilde uz pārmetumu: «Neviens nedalījās pieredzē, kā, piemēram, pašvaldība var palīdzēt Valsts ieņēmumu dienestam cīnīties ar nodokļu nemaksāšanu...»

— Tas tomēr ir tiešais Valsts ieņēmuma dienesta uzdevums. Pašvaldības ir gatavas palīdzēt, bet nevar pildīt svešas funkcijas.

— Vai mūsu rajona pašvaldības tiks aicinātas iesaistīties kādās akcijās?

— Ceru, ka Preiļu rajona pašvaldības būs solidarās ar citām pašvaldībām Latvijā. Pieņems rīcības plānu un rīkos pārdomātas, uzsveru — pārdomātas, akcijas, lai vērstu sabiedrības un politiķu uzmanību uz pašvaldību finansiālo stāvokli.

Sis budžeta gads ir vismagākais, līdzekļu ir vismazāk. Pēdējo gadu laikā pašvaldības pirmoreiz ir tik asi nostājušās pret budžeta pieņemšanu. Tas norāda, ka pašvaldības ir nospēstas uz ceļiem.

V.Gercāna komentāru pierakstīja
M.Dziesma

Kāpēc pašvaldības izšķiras par akcijām un runās par otrās palātas izveidošanu?

tām un valsts aparātam. Pašvaldību daļa — tā ir nauda, ko saņem atpakaļ iedzīvotāji pakalpojumu veidā caur savu pašvaldību. Normāli abām budžeta daļām būtu jābūt kaut cik samērojamām, kā tas ir vairumā Eiropas valstu, kurās pašvaldību budžeta daļa ir 36-60% no valsts kopbudžeta. Latvijā pēdējo trīs gadu laikā ir noticis lielākais pašvaldību budžeta samazinājums — no 24% līdz 15,6% 1998. gada budžeta projektā.

Ko tas nozīmē Latvijas iedzīvotājiem, no kuriem daļa ir nodokļu maksātāji? Tas nozīmē, ka nopietni apdraudētas iedzīvotāju tiesības saņemt kopbudžeta iespējām atbilstošus pašvaldību pakalpojumus, tas ir, izglītībai, medicīnai, kultūrai, apdraudēta arī infrastruktūras (jēlu segumi, apgaismojums, labiekārtošana u.c.) uzturēšana un neiespējama tās attīstība vispār. Visbeidzot ļoti smagi cietīs sociāli maznodrošināto iedzīvotāju slānis, jo valsts no sociālā nodrošinājuma minimuma veikšanas ir jau vairākus gadus pamanījies aiziet. Visa sociālā aprūpe ir novelta uz pašvaldību budžeta pleciem.

Valdība pamazām aizslīd no līdzdalības izglītības finansēšanā, jo 1998. gada budžeta projekts vairs neparedz pašvaldību finansu izlīdzināšanas fondā valsts dotācijas. Mērķdotācija pat ir mazāka par ne-

pieciešamo finansējumu skolotāju algām.

Kas ir pašvaldību finansu izlīdzināšanas fonds? Vai brīnumlīdzeklis budžeta caurumu aizlāpīšanai un bezdeficīta budžeta pienīga govš? Vai nožēlojama butaforija. Potjorkina sādža, kurai ir ļoti degradējoša loma pašvaldību sistēmā Latvijā? Valstij nepiedaloties ar dotācijām pašvaldību finansu izlīdzināšanā, ir sagrauta visnotaļ pozitīva finansu izlīdzināšanas ideja, tā ir izkropļota līdz neejdzībai, jo bremzē pašvaldības saimniecisko attīstību un ekonomisko patstāvību. Kāpēc tā notiek? Tāpēc, ka finansu pārdale realizējas tā, ka, atņemot «bagātākām» pašvaldībām, iedod mazāk veiksmīgām. Ja arī pašvaldībā palielinās darba vietu skaits un pieaug iedzīvotāju ienākuma nodoklis, tad pašreizējā finansu izlīdzināšanas sistēma šo pašvaldību padara par iemaksātāju, turklāt atņemot pilnīgi visu pieaugumu un nereti pat vēl vairāk.

Gadu gaitā ir izveidojusies tāda situācija, ka pašvaldības nesaņem neko no uzņēmējdarbības savās teritorijās, neko no akcīzes nodokļiem, bet no iedzīvotāju ienākuma nodokļa tikai daļu. Tādējādi pašvaldības kļūst ļoti neieinteresētas saimnieciskajā darbībā savā teritorijā. Pilnā apmērā pašvaldībās paliek zemes nodoklis, ko savukārt

nenormāli un voluntāri palielināja, veidojot 1997. gada budžetu, jo vajadzēja noslēpt budžeta deficītu, kurš neglābjami parādīsies gada beigās.

Kaut arī ar likumdošanas aktiem ir noteikta Pašvaldību savienības līdzdalība kopbudžeta veidošanā (pārdalīšanā), tomēr tas paliek tikai uz papīra rakstīts, jo ne valdība, ne Saeima neņem vērā pašvaldību ierosinājumus, un, neievērojot likumu par pašvaldībām, Saeima apstiprināja 1997. gada budžetu.

Sodien pašvaldību budžeta daļu nosaka pēc pārpalikuma principa. Katrai ministrijai ir iespēja savu budžetu aizstāvēt valdībā, bet par pašvaldību daļu neiestājas neviena institūcija. Lai novērstu šādu ačgārnību, Saeimai būtu jānosaka procentuālā attiecība starp abiem budžetiem, bet tā tas nenotiek. Patiesībā Saeima jau vairākus gadus pēc kārtas, arī šogad, no valdības saņem nepabeigtu budžeta projektu, jo tajā nav izstrādāta pašvaldību daļa. Jau par tradīciju kļuvis Pašvaldību finansu izlīdzināšanas likuma pieņemšanas novilcināšana.

Saziņas līdzekļos ir parādījusies viedoklis, ka pašvaldības, ieņemdams sociāldemokrātisku virzienu politikā, aicina pārdalīt vienlīdzīgi. Lūk, te uzmanību! Ko pārdalīt? Vai materiālos labumus, ko kāds indi-

vids veiksmīgi darbodamies ir radījis? Šeit ir pavisam cita pārdale. Tā ir nodokļu maksātāju nauda, ko bez saimnieciskas darbības iegūst gan valdība, gan pašvaldība, jo abas nav firmas. Un mums, nodokļu maksātājiem, ir tiesības prasīt daļu no tiem atpakaļ, lai nebūtu jāmaksā par izglītību, medicīnu un kultūru vēreiz, tātad mēs samaksāsim dubulti.

Pašreizējā valdošo politisko spēku politika uz to ir vērsta, lai izglītību mūsu bērni varētu saņemt tikai privātas skolās un bērnudārzos, ārstēties pie privārstāra un bumbu spēlēt privātā sporta namā vai stadionā. Tas tāpēc, ka ar niecīgiem 15,3% pašvaldības nespēj un nespēs uzturēt skolas, medicīnas iestādes, bērnudārzus, sporta un kultūras iestādes. Gandrīz desmit gadus pašvaldības nespēj ieguldīt finansu līdzekļus iestāžu kapitālajiem remontiem, tādējādi bērnu uzturēšanā tajās jau nereti kļūst pat bīstama viņu dzīvībām. Bērnudārzu pakalpojums arī draud kļūt luksus un ne katrai ģimenei pieejams. Bet katrā ģimenē ir nodokļu maksātājs, un viņam ir tiesības prasīt caur pašvaldību pēc pakalpojuma, kas ir daudz lētāks par privāto.

Olga Kokāne,
Latvijas Pašvaldību
savienības priekšsēža
padomniece

SKOLU ZIŅAS

Aizvakar Sutru pamatskolā skolēni un pedagogi svinīgos apstākļos sveica skolotāju Donatu Livdānu, kuram šajās dienās apritēja 70 mūža gadi, kā arī 50 pedagogiskā darba gadi.

10 pēdējie gadi no tiem aizvadīti Sutru pamatskolā, bet līdz tam Donats Livdāns ir strādājis par direktoru Preiļu vidusskolās. Pašlaik skolotājs Sutru pamatskolā māca fiziku, matemātiku, civilzinības. Uz pieredzējušu un savu darbu godprātīgi veicošu skolotāja godināšanu bija ieradušies arī Sutru pagasta padomes, rajona skolu valdes pārstāvji.

Noslēgusies akcija «Tevi gaida skola», kuras laikā Izglītības un zinātnes ministrijas Bērnu tiesību aizsardzības centrs aicināja pašvaldības uzskaitīt skolas vecuma bērnus (līdz 15 gadiem), kuri neapmeklē skolu.

Kā informēja rajona skolu valdes bērnu veselības speciāliste Anita Džeriņa, Preiļu rajonā skolu neapmeklē 32 bērni. Lielākais skolā negājēju skaits — Preiļos, kur uz 1. pamatskolu nav aizgājis viens, bet uz 2. vidusskolu — 10 skolas vecuma bērni. Lielākā daļa no viņiem — čigānu tautības pārstāvji. Aglonas pagastā skolu neapmeklē seši, Līvānos — trīs, Preiļos, Upmalas un Riebiņu pagastos pa diviem bērniem. Aizkalnes, Sutru, Rožkalnu pagastos bez skolas palikuši pa vienam bērnam. Ziņas nodotas Bērnu tiesību aizsardzības centram.

Ceturtdien un piektdien rajona skolu valdē notika seminārs «Veselības nedēļas organizēšana skolās».

Ar lekcijām tajā piedalījās Latgales skolotāju atturībnieku asociācijas pārstāvji. Ceturtdien uz semināru bija aicināti pa diviem skolotājiem no katras skolas, bet piektdien — pa diviem skolotājiem, kas pēc attiecīgo zināšanu ieguves varēs palīdzēt skolotājiem organizēt savās skolās veselības nedēļu, kā arī veikt izskaidrošanas darbu vienaudžu vidū par veselības nedēļas nepieciešamību.

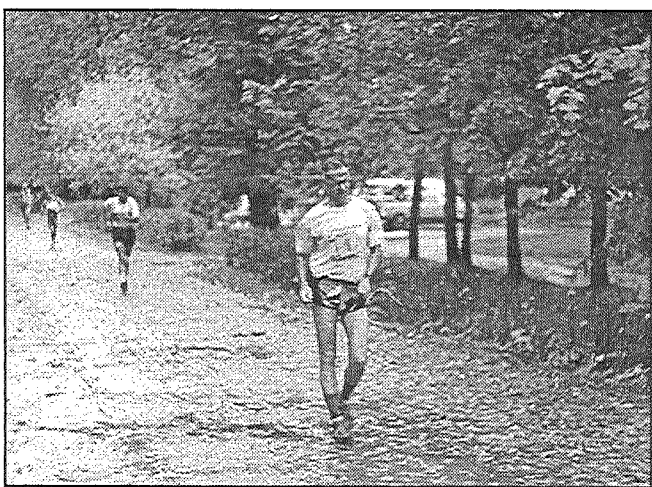
Veselības mācība notika apmēram desmit rajona skolās.

L.Rāncāne

«Preiļu balvas soļošanā» — ne gadu bez rekorda!

● Līdz 7. kilometram distancē kopā turējās Preiļu rajona ekonomiskās policijas inspektors Aigars Salenieks un jaunais murjānietis Aivars Kadaks.

● Raiņa bulvāri soļo veterāni. Priekšgalā Jānis Kaprālis (Ogre), aiz viņa — Vladimir Dribincevs (Daugavpils).

rudens. Ir oktobra pirmā sestdiena. Ir jau septīto gadu Preiļos tā ir atnākusi ar soļošanu. Klāt ir veterāni, ir Latvijā vairāk un mazāk pazīstami soļotāji un ir arī iesācēji, kuriem šis ir pirmās sacensības. Šoreiz visvairāk no Vārkavas vidusskolas. Diemžēl, mūsu Lietuvas draugi, tikko pārradušies no Eiropas soļošanas klubu čempionāta Itālijā, ar to arī sezonai ir pielikuši punktu. Neņemot teikt, kad mēs ar savu klubu «iesošosim Eiropā», bet katras šādas sacensības ir solītis šajā virzienā. Nupat esam saņēmuši priekšlikumu mūsu pilsētā nākamgad rīkot valsts čempionātu 50 km soļošanā. Īsi runājot tas bija jānopelna.

Un tā, sestdienas pēcpusdienā. Četri apli pa stadionu un vēl mazliet (1609,34 m), tā ir jūdze, kas jāveic lieliem un maziem. Latvijā mazliet neierasts mēra gabals, bet Preiļos «Kāpēc ne?». Pielijis skrejceļš. Drēgns. Vai ciņas tāpēc mazāk spraigas? Sezonas laikā lideri katrā vecuma grupā izkristalizējušies. Vai būs arī kāds pārsteigums? Izrādās, ļoti progresējis uz rudens pusi vārkavietis Arturs Ceirāns, kurš tikai vienu sekundi finišā zaudē livānietim Jurim Nicgalim.

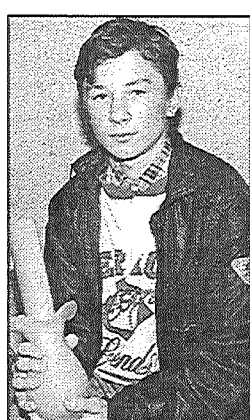
Negaidīti ātras sekundes sezonas izskaņā arī Eiropas junioru čempionāta 5. vietas ieguvējam Jolantai Dukurei. Pat lietainais laiks viņai netraucēja par 22 sek. uzlabot pirms gada pašas sasniegto Latvijas rekordu. Tagad tas ir 6 min. 37,2 sek. Pirms starta līdzīgas domas loļoja arī priekšlietis Aigars Salenieks, taču bez nopietniem konkurentiem tas nebija izdarāms. Aigars Fadejevs pēc tik saspringtas sezonas nupat tikai atsācis treniņus un Preiļos sacensības ar mūsu Aigaru neriskēja.

Svētdiena solījās būt lietaina. Bet istēnība pārspēja visus solījumus. Īsts pārbaudījums dalībniekiem, tiesnešiem, ceļu policijas darbiniekiem. Tomēr Murjāņu sporta ģimnāzijas treneris Aivars Rumbenieks ļoti aktīvi «strādā» distancē, lai Jolanta Dukure labotu septiņus gadus veco valsts rekordu 5 km soļošanā šosejā — 21 min. 54 sek. Starp citu tas pieder mūsu rajona pārstāvei Ilonai Skujai (uzstādīts Alītā, 1991. g. 5. maijā). Jolanta svētdien distanci veica 21 min. 53,4 sek., taču tas ir tikai rekorda atkārtojums, jo soļojot vai skrienot distancēs, kas pilnīgi vai daļēji norit ārpus stadiona, rezultāts finišā tiek fiksēts pilnās sekundēs, desmitdaļas noapaļojot uz augšu.

Nu ko, nav jaunuma bez labuma. Preiļu vārds Latvijas rekordu tabulās vismaz uz gadu tiks saglabāts. Bet tikmēr varbūt paugsies Galēnu puses meitene Evita Erte, kura tagad mācās Murjānos, un arī iesaistīsies rekordū «medībās». Svētdien Evita nosloja 3 km distanci 13 min. 53,9 sek. — jauns šo sacensību labākais sasniegums. Ar Aigaru Salenieku svētdien 10 km distancē mēģināja paspēkoties labākais Latvijas jaunatnes soļotājs Aivars Kadaks, taču nesekmīgi. Pirmo reizi šo sacensību vēsturē pamatdisciplinās, 5 km sievietēm un 10 km vīriešiem, Latvijas «Unibankas» Preiļu filiāle dāvāja naudas prēmijas 50, 30 un 20 USD. Salīdzinājumam — tieši desmit reizes mazāk nekā sacensībās Druskininkos, kur startēja mūsu kluba soļotāji, un tomēr iesākumam nav slikti.

● Vārkavas vidusskolas soļotāju komandā bez balvām, šķiet, palika tikai abi skolotāji.

● Livānietim Jurim Nicgalim uzvara nāca sevī ciņā.

● Pilsētas domes deputāts Aldis Adamovičs sacensību noslēgumā apbalvo Latvijas rekordisti Jolantu Dukuri.

J.Silicka-foto

Ja reiz iesāku par visiem labvēļiem, kas atbalsta mūsu sacensības, tad taisnības labad gan jāsāk bija ar Preiļu pilsētas domi. Atceroties, kādas milzu pūles prasīja sacensību «Zīglās kājas» sarīkošana pavasarī, kad jaunais domes sastāvs tikai nupat, nupat sāka strādāt un katru santīmu desmitreiz apgrozīja pirkstos, māca bažas, iedomājot divu dienu nepieciešamos sacensību izdevumus — ēdināšana, naktsmitnes, tiesnešu apmaksu, telpu lī, transports, kausi, balvas, piemiņas medaļas un kas tik vēl ne.

Sacensības ir kā bērni, kas ar katru gadu aug, pārveidojas, attīstās un prasa arvien jaunas rūpes, jaunus izdevumus. Toties tās dara daudzveidīgāku mūsu dzīvi, ienes kādu jaunu vai būtu pilsētas ikdienā, paplašina mūsu draugu loku. Startējot citās pilsētās, it sevišķi kaimiņvalstīs, mēs esam interesanti ar to, ka rīkojam arī pašmāju sacensības. Tāpēc arī tik patīkami, ka to saprot jaunā pilsētas dome.

Dienās, kad sporta klubs pārdzīvo nebūt ne tās vieglākās dienas, divkārt patīkams ir atbalsts, ko sniedz vistuvākie mūsu kaimiņi — arodskolas vadība, daloties rūpēs gan sportistu ēdināšanā, gan izmitināšanā. Paldies Vairai Vucānei un viņas vadītajam kolektīvam!

Sacensību rīkotāji vēl pateicas: Jevģēnijam Kreiveram, a/s «Livānu stikls» prezidentam; Igoram Pličam, SIA «Foto Maks» Preiļu filiāles direktoram; Aivaram Norim, SIA «Madara» direktoram; Gunāram Svilānam, veikala «Salanga» direktoram; Zinai Plivdai, veikala «Uno» direktorei; Guntai Elperai, SIA «Zemīte-2» direktorei; Preiļu rajona ceļu policijas darbiniekiem; Preiļu rajona ceļu satiksmes drošības direktorijai; kinoteātra «Ezerzeme» kolektīvam; viesnīcas «Preiļi» kolektīvam.

Jāzeps Lazdāns,
SK «Cerība» vieglatlētikas nodaļas
vecākais treneris un sacensību
galvenais tiesnesis

Sacensību uzvarētāji Tehniskie rezultāti

4. oktobris,
1 jūdzes distancē stadionā.

1. 1983. g. un jaunākas meitenes — Līga Stankeviča (Vārkavas vsk.) — 9.04,1.
2. 1980.-82. g. dz. jauniešas — Evita Erte (Galēni) — 7.05,8.
3. 1977.-79. g. dz. junioras — Jolanta Dukure (Murjāni) — 6.37,2.
4. 1983. g. un jaunāki zēni — Juris Nicgalis (Livāni) — 8.12,0.
5. 1980.-82. g. dz. jaunieši — Aivars Kadaks (Murjāni) — 6.22,9.
6. 1977.-79. g. dz. juniori — Sandris Sārna (Murjāni) — 6.16,5.
7. 1976.-56. g. dz. vīrieši — Aigars Salenieks (Preiļi) — 6.03,6.
8. 1957. g. dz. un vecāki veterāni — Jānis Kaprālis (Ogre) — 8.08,3.

5. oktobris,
1-10 km distancēs pilsētas ielās

1. 1985. g. dz. un jaunākas meitenes, 1 km — Kristīne Anspoka (Vārkava) — 5.38,1.
2. 1983.-84. g. dz. meitenes, 2 km — Līga Stankeviča (Vārkava) — 11.55,6.
3. 1981.-82. g. dz. meitenes, 3 km — Evita Erte (Murjāni) — 13.53,9.
4. 1979.-80. g. dz. jauniešas, 5 km — Jolanta Dukure (Murjāni) — 21.53,4.
5. 1977.-78. g. dz. junioras, 5 km — Iveta Skadmane (Murjāni) — 26.00,2.
6. 1985. g. dz. un jaunāki zēni, 1 km — Jānis Ivdris (Galēni) — 5.20,0.
7. 1983.-84. g. dz. zēni, 2 km — Juris Nicgalis (Livāni) — 10.06,3.
8. 1979.-80. g. dz. jaunieši, 5 km — Igors Kazakevičs (Murjāni) — 23.25,7.
9. 1977.-78. g. dz. juniori, 5 km — Sandris Sārna (Murjāni) — 21.53,0.
10. 1956.-76. g. dz. vīrieši, 10 km — Aigars Salenieks (Preiļi) — 43.37,2.
11. 1943.-47. g. dz. veterāni, 5 km — Jānis Kaprālis (Ogre) — 26.52,7.
12. 1938.-42. g. dz. veterāni, 5 km — Vladimir Dribincevs (Daugavpils) — 27.03,3.

◆ Preiļu pilsētas bibliotēka pastāvējusi jau 30. gadus. V.Salns un A.Maldups grāmatā «Pilsētu apraksti» 1936. gadā raksta, ka Preiļos ir Preiļu pilsētas bibliotēka, kas atrodas Daugavpils ielā 17. Grāmatu skaits — 730 sējumi.

◆ Interesantas atmiņas par pirmskara Preiļu pilsētas bibliotēku ir stāstījusi novadniece Anastasija Stikāne — literatūrzinātniece, pedagoģe, filozofijas zinātņu doktore, docente. 1946. gadā viņa beigusi Preiļu 1. vidusskolu. No viņas atmiņām var secināt, ka kaut grāmatu skaita ziņā neliela, tomēr vērtības ziņā Preiļu pilsētas bibliotēka šajā laikā bijusi ļoti laba, tajā atradušās tādas grāmatas kā «Konversācijas vārdnīca», «Pasaules vēsture», grāmatas literatūras vēsturē un tamlīdzīgi.

◆ Strīdīgs jautājums ir Preiļu pilsētas bibliotēkas dibināšana pēckara periodā. Dažādos avotos minēti dažādi dibināšanas gadi: 1946., 1947. gads. Daugavpils zonālais Valsts arhīvs nav apstiprinājis faktu, ka bibliotēka dibināta 1946. gadā. Pirmā inventāra grāmata, kas atrodas bibliotēkā, datēta ar 1947. gada oktobri. Bibliotēkā sākumā strādāja viens darbinieks — Olga Pīzele-Prikule. Bibliotēka joprojām atrodas Daugavpils ielā.

◆ 1950. gadā, kad nodibinājās Preiļu rajons, bibliotēka tika pārdēvēta par Preiļu rajona bibliotēku un līdz ar to sāka veikt arī rajona bibliotēkas funkcijas. Bibliotēkā sāka strādāt otrs darbinieks — bibliotekāre Veronika Garkalne. Prese vienmēr ir bijusi sava laika labākais spogulis, un ir interesanti ielūkoties 1959. gada 18. augusta rajona avīzē, kas toreiz saucās «Lēņina Karogs». Rakstā par rajona bibliotēku var uzzināt, ka «plauktos sarindoti ap 1600 sējumu», ka «...dienā rajona bibliotēkā caurmērā ierodas 25 lasītāji», ka «...no jaungada šeit būs jauna kārtība. Pie plauktiem saimniekos pašī lasītāji. Būs plašākas iespējas izvēlēties piemērotu grāmatu».

◆ Pēc kultūras nama uzbūvēšanas Preiļos bibliotēkai tika ierādītas telpas tā otrajā stāvā. Sešdesmitajos gados bibliotēku vadīja Anna Lazdāne un Marta Lapiņa, kas traģiski gāja bojā. No 1971. gada līdz 1984. gadam bibliotēku vadīja Vilhelmine Rāteniece, līdz 1987. gadam — Ināra Batarāga, līdz 1990. gadam — Janīna Prikule, un kopš 1990. gada — Ināra Batarāga.

◆ Bibliotēka izsenis uzturējusi kontaktus ar rakstniekiem, dzejniekiem, par ko liecina arī ieraksti viesu grāmatā. «Gribas novēlēt Preiļiem un visiem pilsētas cilvēkiem daudz veiksmes, priecīgu gadu dzīvi un vienmēr — palikt draugos ar grāmatu. Dagnija Zigmonte. 1960. gada 1. decembrī Preiļos.» «Ar siltu prieku un labu noskaņu aizbraucot no Preiļiem, gribas vēlēt jaunajai paaudzei gaišu spēku visas dzīves ceļos, putna ašumu visiem sapņiem. Marta Bārbaļe Preiļos, 1960. gada 2. decembrī.» «Cik lieli mēs, tik liels būs rīts! Raiņa dienā, 700 cilvēku sirsniņu atceroties, Viktors Līvzemnieks 1963. gadā.»

◆ Bibliotēkas fonds 1960. gadā sastāvēja no 25699 grāmatām, to apmeklēja 1090 lasītāji, strādāja trīs darbinieki. 1996. gadā fonds bija 94224 grāmatas, 2430 lasītāji, 13 darbinieki.

◆ 1971. gadā rajona bibliotēka pārgāja uz centralizētu bibliotēku sistēmu rajonā, kad tās pakļautībā bija visas vietējās bibliotēkas. 1995. gadā šis process bija atgriezenisks, bibliotēku sistēma tika decentralizēta.

Materiālu sagatavoja L.Rancāne

Trešdiena, 15. oktobris

LATVIJAS TV I	7.30 Rita bums.	8.30 Milagrosa. 123. sērija.	9.20 Aiz stikla durvīm. Mākslas filma.	10.50 Zootrops.	16.05 Skats no malas.	16.35 100% sporta apskats.	17.00 Serāls ar piedzīvojumiem. 11. sērija.	17.30 Programma pusaudžiem.	17.50 Multiplikācijas filma.	18.00 Ziņas.	18.10 «Vizīte» plus.	18.35 Nedēļas vidū.	18.55 Hameleonu rotaļas. 657. sērija.	19.25 Mūzikas laiks.	20.00 Precējies. Ir bērni. 4. sērija.	20.30 Panorāma.	21.05 Laimes spēle.	21.45 Kalnietis. 24. sērija.	22.35 Popkultūras akadēmija.	23.00 Nakts ziņas.	23.05 Misis Latvija '97. Dienasgrāmata.																																																								
LATVIJAS TV II	23.30 Mūsu gadsimta noslēpumi. 3. sērija.	17.20 Franču valoda.	1. māc. gads. 2. nod.	17.40 Zviedru valoda. 3. nod.	17.55 Dialogs. 23. nod.	18.10 Milagrosa. 123. sērija.	19.00 LTS ziņas.	19.20 Zemgales TV.	19.30 Leļļu namiņš.	19.45 Ziņas.	20.00 Glābiet bērnu!	20.30 Panorāma.	21.00 M.Gorkijs. Barbari. Dailes teātra izrāde.	7.00 Picca TV.	8.00 Ēna. 32. sērija.	8.50 Dalasa. 292. sērija.	9.40 Centrālais parks. 7. sērija.	10.30 Dežurējošais eņģelis — Stefānija. 37. sērija.	11.20 Kristīgā programma.	16.30 Latvijas mūzikas stunda.	17.00 LNT ziņas.	17.05 Čigāniete. 11. sērija.																																																							
LNT	18.00 LNT ziņas.	18.05 Multiplikācijas filma.	18.30 Ģimenes bilde.	19.00 LNT ziņas.	19.05 Dalasa. 293. sērija.	20.00 LNT ziņas.	20.30 Rin Tin Tins.	20.55 LNT ziņas.	21.05 Finanšu ziņas.	21.10 Divas angļietes un kontinents. Mākslas filma.	23.30 Alus tūre.	23.45 Kobra. 18. un 19. sērija.	KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV	5.00 Labrīt!	8.00 Ziņas.	8.15 Meitene, vārdā Liktenis.	9.00 Eiropas līgas meistaracikstes hokejā.	9.40 Dzīvnieku pasaulē.	10.15 Mājas bibliotēka.	10.25 Džentlmeņu šovs.	11.00 Ziņas.	14.00 Ziņas.	14.20 Multiplikācijas filma.	14.45 Kaktuss un K.	14.55 Raidījums bērniem.	15.15 Džungļu aicinājums.	15.40 Kosmiskā policija.	16.05 Līdz 16 un...	16.30 100 piedzīvojumu gadi.	17.00 Ziņas.	17.20 Meitene, vārdā Liktenis.	18.10 Sastrēgumstunda.	18.35 Zelta drudzis.	19.10 Cilvēks un likums.	19.45 Labu nakti, mazuļi!	20.00 Laiks.	20.45 Zelta teļš.	Mākslas filma.	KRIEVIJAS TV	6.10 Multiplikācijas filma.	6.35 «Strong» piedāvā...	6.40 Laikā!	6.45 Monētu kaltnu.	7.00 Vēstis.	7.20 Dežūmodaļa.	7.35 Itāļu restorāns. 3. sērija.	8.35 Viena notikuma vēsture.	9.00 Santabarbara.	10.00 Vēstis.	10.20 Nacionālās intereses.	10.50 K-2 piedāvā...	11.45 Vai tu to spēj?	12.15 Federācija.	12.40 Mūzika desertā.	13.00 Vēstis.	13.20 Lietišķs autogrāfs.	13.25 Labāk nemēdz būt!	13.30 Fantazētājs. Baletfilma.	15.10 Grafomāns.	15.20 Labāk nemēdz būt!	15.25 Ekspovēstis.	15.30 Krievijas zelta karte.	16.00 Vēstis.	16.20 Pareizticīgo kalendārs.	16.25 Santabarbara.	17.20 Jūras līcis.	17.40 Viena notikuma vēsture.	17.55 Itāļu restorāns. 3. sērija.	19.00 Vēstis.	19.35 Nacionālās intereses.	20.10 Zvaigznes Krievijas televīzijā.	21.50 Mans Puškīns.	22.00 Vēstis.	22.20 Laikā!	22.25 Labvakar!	23.10 Dežūmodaļa.	23.25 Kāpnes uz debesīm.

Ceturtdiena, 16. oktobris

LATVIJAS TV I	7.30 Rita bums.	8.30 Milagrosa. 124. sērija.	9.15 Dzīvoklis.	9.40 Savai zemei.	10.25 Nedēļas vidū.	16.00 Kultūras stunda.	17.00 Mana ģimene un citi zvēri.	17.15 Stiliņš.	17.30 Labākie no labākajiem.	17.50 Multiplikācijas filma.	18.00 Ziņas.	18.10 Saimnieks.	18.40 Mans būs mans.	18.55 Hameleonu rotaļas. 658. sērija.	19.20 TV biogrāfs.	19.30 Beverlilhilsa. 105. sērija.	20.30 Panorāma.	21.05 Aktuālā ceturtdiena.	21.55 Nujorkas policija. 5. sērija.	22.45 100% sports.	23.05 Gillette.																																																																																	
LATVIJAS TV II	19.20 Vidzemes TV.	19.30 Leļļu namiņš.	19.45 Ziņas.	20.00 Aci pret aci.	20.30 Panorāma.	21.00 Kaimiņi. 404. un 405. sērija.	21.50 Tas esi tu pats!	22.00 Ziņas.	22.15 Šokējošais šovs.	22.55 Tvaiks.	23.25 Izstāžu ziņas.	7.00 Picca TV.	8.00 Ēna. 33. sērija.	8.50 Dalasa. 293. sērija.	9.40 Joku karaļi. Mākslas filma.	11.20 Kristīgā programma.	16.30 Dzīvības vārdā.	17.00 LNT ziņas.	17.05 Čigāniete. 12. sērija.	18.00 LNT ziņas.	18.05 Multiplikācijas filma.	18.30 Mūsu laiks.	19.00 LNT ziņas.	19.05 Dalasa. 294. sērija.	20.00 LNT ziņas.	20.30 Rin Tin Tins.	20.55 LNT ziņas.	21.05 Finanšu ziņas.	21.10 Dežurējošais eņģelis — Stefānija. 38. sērija.	22.05 Priekšspēle.	22.30 Unibankas lietīškās ziņas.	22.35 Tumšās debesis. 7. sērija.	23.30 JAM.	24.00 Kukurūzas bērni 3. Raža pilsētā. Mākslas filma.	KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV	5.00 Labrīt!	8.00 Ziņas.	8.15 Meitene, vārdā Liktenis.	9.00 Cilvēks un likums.	9.35 Kamēr visi ir mājās.	10.10 Padomi kulinārijā.	10.30 Uzmini melodiju.	11.00 Ziņas.	14.00 Ziņas.	14.20 Multiplikācijas filma.	14.45 Kino brīnumainā pasaule.	15.10 Lego.	15.35 Kosmiskā policija.	16.05 Līdz 16 un...	16.30 100 piedzīvojumu gadi.	17.00 Ziņas.	17.20 Meitene, vārdā Liktenis.	18.10 Sastrēgumstunda.	18.35 Uzmini melodiju.	19.00 Lai atcerētos...	19.45 Labu nakti, mazuļi!	20.00 Laiks.	20.45 Svešie radi. Mākslas filma.	22.35 Kaskadieru. Triku pasaule.	23.00 Vainah — starp pagātni un nākotni. Dok. filma.	KRIEVIJAS TV	6.10 Multiplikācijas filma.	6.35 «Strong» piedāvā...	6.40 Laikā!	6.45 Monētu kaltnu.	7.00 Vēstis.	7.20 Dežūmodaļa.	7.35 Itāļu restorāns. 4. sērija.	8.35 Viena notikuma vēsture.	9.00 Santabarbara.	10.00 Vēstis.	10.20 Nacionālās intereses.	10.50 Pilsētiņa.	11.20 Podijs.	11.50 Kāpnes un debesīm.	12.15 Multiplikācijas filma.	12.25 Cilvēki un nauda.	13.00 Vēstis.	13.20 Lietišķs autogrāfs.	13.25 Labāk nemēdz būt!	13.30 Varvaras diena. Mākslas filma.	14.40 Bezgalīgs ceļojums.	15.10 Grafomāns.	15.20 Labāk nemēdz būt!	15.25 Ekspovēstis.	15.30 Jūsu kārta.	16.00 Vēstis.	16.20 Pareizticīgo kalendārs.	16.25 Santabarbara.	17.20 Jūras līcis.	17.40 Viena notikuma vēsture.	17.55 Itāļu restorāns. 4. sērija.	19.00 Vēstis.	19.35 Nacionālās intereses.	20.10 Sahāras noslēpums. 4. sērija.	21.15 Esmu pats sev režisors.	21.50 Mans Puškīns.	22.00 Vēstis.	22.15 Laikā!	22.25 Labvakar!	23.10 Dežūmodaļa.	23.30 Kafējnicā «Oblomovs».

Piektdiena, 17. oktobris

LATVIJAS TV I	7.30 Rita bums.	8.30 Milagrosa. 125. sērija.	9.15 Skatuve.	10.15 Aktuālā ceturtdiena.	16.00 Mūzikas laiks.	16.30 Popkultūras akadēmija.	16.50 100% sports.	17.00 Serāls ar piedzīvojumiem. 12. sērija.	17.25 Programma pusaudžiem.	18.00 Ziņas.	18.10 Autorallijs «Latvija '97».	18.40 Tavs jurists.	18.55 Hameleonu rotaļas. 659. sērija.	19.20 Globuss.	19.55 Dzīvoklis. 42. sērija.	20.20 «Cukura nama» etides.	20.30 Panorāma.	21.05 Slepēnās lietas. 3. sērija.	21.55 Horoskopi, horoskopi...	22.15 Tūdaliņ, tagadiņ.	23.00 Nakts ziņas.	23.05 Kriminālais ekspresis.	23.30 Kapeņu stāstiņi. 11. un 12. sērija.																																																																											
LATVIJAS TV II	18.15 Milagrosa. 125. sērija.	19.00 LTS ziņas.	19.20 TV Dzintare.	19.30 Leļļu namiņš.	19.45 Ziņas.	20.00 Francijas novados. Dok. filma.	20.30 Panorāma.	21.00 Kaimiņi. 406. un 407. sērija.	21.45 Mūzikas kaste.	22.00 Ziņas.	22.15 Tik jauks liecinieks. Mākslas filma.	7.00 Picca TV.	8.00 Ēna. 34. sērija.	8.50 Dalasa. 294. sērija.	9.40 Vasa. Mākslas filma.	10.50 JAM.	11.20 Kristīgā programma.	16.30 Kristīgā programma.	17.00 LNT ziņas.	17.05 Čigāniete. 13. sērija.	18.00 LNT ziņas.	18.05 Lesija. 2. sērija.	18.35 Lampu drudzis.	19.00 LNT ziņas.	19.05 Dalasa. 295. sērija.	20.00 LNT ziņas.	20.30 Benija Hila šovs.	20.55 Coca-Cola superizloze.	21.05 LNT ziņas.	21.05 Finanšu ziņas.	21.10 Mirušais klusums. Mākslas filma.	23.15 Acs.	23.25 Losandželosas policists. 3. sērija.	0.15 Bērni. Mākslas filma.	KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV	5.00 Labrīt!	8.00 Ziņas.	8.15 Meitene, vārdā Liktenis.	9.05 Ceļotāju klubs.	9.50 Multiplikācijas filma.	10.15 Mājas bibliotēka.	10.25 Šie jocīgie dzīvnieki.	11.00 Ziņas.	14.00 Ziņas.	14.20 Pēc lidakas pavēles. Mākslas filma.	15.15 Multiplikācijas filma.	15.35 Sezama iela.	16.05 50/50.	16.30 100 piedzīvojumu gadi.	17.00 Ziņas.	17.20 Meitene, vārdā Liktenis.	18.15 Veselība.	18.45 Brīnumu lauks.	19.45 Labu nakti, mazuļi!	20.00 Laiks.	20.45 Zīle rokā. Mākslas filma.	22.30 Skatiens.	23.30 Krievu brīnums. Mākslas filma.	KRIEVIJAS TV	6.10 Multiplikācijas filma.	6.35 «Strong» piedāvā...	6.40 Laikā!	6.45 Monētu kaltnu.	7.00 Vēstis.	7.20 Dežūmodaļa.	7.35 Itāļu restorāns. 5. sērija.	8.35 Viena notikuma vēsture.	9.00 Santabarbara.	10.00 Vēstis.	10.20 Nacionālās intereses.	10.50 Tirdzniecības nams.	11.05 Brīvu vietu nav!	12.00 Reportieris.	12.30 Sarkanā grāmata.	13.00 Vēstis.	13.20 Lietišķs autogrāfs.	13.25 Kuzbasa reģions.	13.30 Dievs, piedod mums, grēciniekiem! Mākslas filma.	15.00 Multiplikācijas filma.	15.10 Grafomāns.	15.20 Labāk nemēdz būt.	15.25 Ekspovēstis.	15.30 Parlamentārietis.	16.00 Vēstis.	16.20 Pareizticīgo kalendārs.	16.25 Santabarbara.	17.20 Jūras līcis.	17.40 Viena notikuma vēsture.	17.55 Itāļu restorāns. 5. sērija.	19.00 Vēstis.	19.35 L klubus.	20.10 Sahāras noslēpums. 5. sērija.	21.15 Vai tu to spēj?	21.50 Mans Puškīns.	22.00 Vēstis.	22.15 Laikā!	22.30 Zvaigznes Krievijas TV.	0.35 AK, ceļi...

Preiļieši Ilūkstē

Preiļu bērnu un jauniešu centra darbinieki, pulciņu vadītāji piedzīvo braucienā apmeklēja Daugavpils rajona mākslinieciskās jaunrades centru Ilūkstē.

Ari Ilūkstes jaunrades centrs pilsētas un pagastu bērnu un jauniešu vidū ir iecienīts, darbojas daudz un dažādi pulciņi. Ari Ilūkstē problēmas līdzīgas Preiļu jaunrades centram — neskaidra nākotne, pastāvēšana, kas atkarīga no rajona un pilsētas finansālajām iespējām.

Ilūkstes namiņā spēcīgāk jūtama klūdžu pinēju pulciņa darbošanās, pinumi bagātīgi izmantoti jaunrades centra noformējumā.

L.Rancāne
A.Caunes foto

● Preiļu bērnu un jauniešu centra darbinieki Pilskalnes Siguldiņā — dabas mācību takā pie Sprīdiša un viņa rukšiem.

● Tā izskatās Ilūkstes jaunrades centrs.

EKOLOĢIJA

Uzmanību, indes!

Dānijas firmas pēc Latvijas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pasūtījuma ir izstrādājušas projektu bīstamo atkritumu pagaidu novietnei bijušā Gardenes tankodroma teritorijā Dobeles rajonā.

Novietnes tehniskais nodrošinājums ļaus tur uzglabāt praktiski visu veidu bīstamos atkritumus. Sākotnēji novietnē paredzēts pieņemt tikai nederīgās lauksaimniecības ķimikālijas — pesticīdus, kas joprojām atrodas dažādās novietnēs un ir praktiski bez saimnieka. Ir zināmi gadījumi, ka laikā, «kad mūsu dzimtene bija varen plaša», nederīgās ķimikālijas tika izmestas tuvējā mežā, purvā, diķī vai pat pamestā pussabrukušā akā.

Tuvākajā laikā plānots uzsākt nederīgo pesticīdu savākšanu arī Preiļu rajona teritorijā. Tāpēc ir nepieciešama precīza informācija par katra atkritumu veida sastāvu, daudzumu, iepakojumu un atrašanās vietu.

Ja kādam rajona iedzīvotājam ir zināms, ka viņam piederošajā zemē vai tuvākajā apkārtnē ir apglabātas nederīgās lauksaimniecības ķimikālijas, lūdzam ziņot Daugavpils reģionālās vides pārvaldes Preiļu daļai pa tālruni 22810 vai vietējai pašvaldībai.

Savākšanas un transportēšanas izdevumus plānots segt no centralizētiem līdzekļiem, kas ir valsts un ārzemju palīdzība. Vēlāk par to būs jāmaksā no pašu kabatām.

V.Dzenis,

Daugavpils RVP inspektors

Ūdens...

benzīna vietā

Jau desmitiem gadu zinātnieki pēta, ar ko varētu aizstāt automobiļu benzīnu. Izgudrotājiem nelielā mērā doma par ūdens izmantošanu degvielai. Un, lūk, pavisam nesen ASV sāka pārdot neparastu degvielu, kuras izmantošana rada iespējas samazināt gan vides piesārņojumu, gan arī degvielas patēriņu uz 100 km. Degvielai ir tik apbrīnojamas īpašības tāpēc, ka tās sastāvā gandrīz puse ir... ūdens.

Izgudrotājs Rūdolfs Hannermans jaunās degvielas A 55 (tāds nosaukums dots benzīna aizstājējam) izstrādāšanai vēltījis 10 gadus un izlietojis 25 milj. ASV dolāru, ko saņēmis par citu savu patentu izmantošanu. A 55 sastāvā ir 55% ūdens, pārējais — galvenokārt ligroins, kas ir lētāks gan par benzīnu, gan dīzeļdegvielu.

Hannermans uzskata, ka A 55 efektivitāti nosaka ūdens sadalīšanās ūdeņradī un skābeklī, turpretī viņa kritiķi apgalvo, ka ūdens sadalīšanai nepieciešams tikpat liels enerģijas daudzums, cik izdalās, sadedzinot ūdeņradi. Tāpēc, viņuprāt, enerģijas ieguvums ir pavisam nenozīmīgs. Tomēr, jau 1984. gadā pilsētas satiksmes autobusa izmēģinājumos nobraucot 18 tūkst. km, tika konstatēts, ka šis aizstājējs ir par 20% efektīvāks nekā dīzeļdegviela. Lai A 55 varētu izmantot parastajiem benzīna dzinējiem, jāpārkar to aizdedzes sistēma, kas izmaksā aptuveni 200 dolāru. Daudz grūtāk ir pārbūvēt dīzeļdzinējus.

Naftas sabiedrības pagaidām nav atsaukušās uz jaunās degvielas parādīšanos tirgū. Toties par izgudrojumu ļoti interesējas vides aizsardzības entuziasti. Pateicoties viņu aktivitātei, Kalifornijā un Nevadā ar valstu atbalstu tiek veikti A 55 izmēģinājumi dažādiem dzinējiem.

Nevadā un Ņūmeksikā varas iestādes jau pilnīgi oficiāli uzskata A 55 par alternatīvu degvielu. Tomēr federālās iestādes šo iniciatīvu pagaidām vēl nav atbalstījušas. Tāpēc izgudrotājs gatavojas ārvalstīs izveidot degvielas ražošanas uzņēmumu tīklu, kas izmantos viņa izstrādāto ekstraktu. Idejai par A 55 plašāku izmantošanu jau radušies atbalstītāji Anglijā, Korejā, Japānā un citās valstīs. Kāda Austrālijas sabiedrība samaksājusi 5 milj. dolāru par neparastās degvielas patenta izmantošanas tiesībām.

V.Orehovskis

«Business & Baltija»

Līdz 20. oktobrim visās pasta nodalās un pie lauku pastniekiem var abonēt laikrakstu «Novadnieks» š.g. novembrim un decembrim.

Par labākajām cenām pērk un pārdod sertifikātus Preiļu pilsētas domē. Tāl. 21075, 23029. Livānos, Stacijas ielā 1 (bijušais pakalpojumu kombināts). Tāl. 44228.

SIA «Ozols» aicina darbā galdniekus, koka apstrādātājus, mācekļus.
Tāl. 22187, 23808.

Š. g. 17. oktobrī plkst. 11.00 Preiļu pilsētas dome rīko īres tiesību izsoli šādiem dzīvokļiem:

- Celnieku ielā 1-8, 2 ist., Ls 800;
- Pils ielā 2-1, 2 ist., Ls 600;
- Rēzeknes ielā 32-31, 1 ist., Ls 700;
- Rēzeknes ielā 24-56, 1,5 ist., Ls 700;
- Rēzeknes ielā 24-60, 1,5 ist., Ls 700.

Informācija pa telefonu 22144.

Ar š. g. oktobri tiek pazemināti veselības apdrošināšanas tarifi apdrošināšanas sabiedrībā «Ezerzeme». Tāl. uzzinām 22343.

Abonentu ievēribai!
Lūdzam visus abonentus, kuri nav norēķinājušies par patērēto gāzi, dzēst parādus līdz 1997. gada 1. novembrim.
Preiļu GAR

FIRMA IEPERK BERZA FINIERKLUCI
A KLASES KVALITĀTES PRASĪBAS:

- svaigi griezti koki; • taisni, likums maks. 1%; • bez zariem; • apaļi un bez dobumiem; • bez izaugumiem uz koka mizas un matiem; • brūnais kodols maks. 1/4 no diametra. Cena 40 - 50 Ls/kub.m.

B KLASES KVALITĀTES PRASĪBAS:

- uz vienu garumu var būt 2 apauguši zari; • var būt ar "matiem"; • brūnais kodols maks. 1/3 no diametra; • pārējais kā A klasei. Cena 15-21 Ls/kub.m.

DIMENSIJAS:

- garumi: 1,65; 2,75; 3,30; 4,90 m; diametrs A klasei - min. 28 cm, B klasei min. 22 cm. Sākot ar 20 kub.m uzkrājam un izvedam no krautuves ar savu transportu. Samaksa uz vietas.

PRIEDS FINIERKLUCIS:

- garums 2,75; 3,30 m; diametrs min. 35 cm. Cena 40 Ls/kub.m.

Tāl. 7224154; Mob.tāl.: 9216497; 9341353; 9358074

PRIVATIZĀCIJA
NODOTS PRIVATIZĀCIJAI

Privatizācijas aģentūra paziņo, ka ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 1997. gada 10. septembra rīkojumu nr. 453 ir nodots privatizācijai valsts īpašuma objekts - akciju sabiedrības "Livānu stikls" apsaimniekošanā esošā dienesta viesnīca

Objekta adrese: Preiļu rajons, Livāni, Rīgas iela 95.

Saskaņā ar likuma "Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 16. pantu objekta kreditoriem un citām personām savas prasības un pretenzijas jāpiesaka Privatizācijas aģentūrā divu mēnešu laikā no dienas, kad šis paziņojums tiks publicēts oficiālajā laikrakstā "Latvijas Vēstnesis". Kreditoru prasību un citu pretenziju apliecināšanos dokumentus var sūtīt Privatizācijas aģentūrai pa pastu vai iesniegt aģentūrā darba dienās no plkst. 9.00 līdz 17.00. Aģentūras kontaktpersona - Ivetta Šimane, tālr. 7021327.

Ja kreditori, to skaitā valsts un pašvaldību institūcijas, kas ir atbildīgas par valsts un pašvaldību nodokļu un nodevu samaksas uzskaiti un kontroli, savas prasības iepriekšminētajā termiņā nepieteiks, tās šī objekta privatizācijā netiks ņemtas vērā.

Privatizācijas aģentūra

K. Valdemāra iela 31, Rīga, LV - 1887

E-mail: lpa@mail.bkc.lv Home page: http://www.lpa.bkc.lv/

Pārdod mobilos telefonus. Pieslēgšana, piegāde, jaunas baterijas. Mob. tel. 358525, Rīgā 363082.

LASKANA

Iepērk papirmalku dzelzsbetona konstrukciju rūpnīcas teritorijā (Baškos):

- bērzs, 150 SEK (19,5 \$),
 - egle, 120 SEK (15,5 \$),
 - priede, 100 SEK (13 \$),
 - cirmā bērzs no 16 \$ līdz 17 \$.
- Apmaksa tūlītēja.
Tāl. 65085 darbā, 15189 mājās.

SIA «Laja» pērk taras klučus (diam. no 14 cm līdz 26 cm, garums 1,25 m). Skuju koks Ls 12; bērzs Ls 10; alksnis, apse Ls 8. Piegādes vieta Varakļānos, Skolas ielā 47. Tāl. uzzinām 248-66460, 29-359648.

Š. g. 18. oktobrī Jersikas pagasta padome rīko SVECĪŠU VAKARU
Meža kapos plkst. 17.00, Iesalnieku kapos plkst. 18.30.

Aizkalnes pagasta padome rīko SVECĪŠU VAKARUS:

- 18. oktobrī Aizkalnes kapos plkst. 16.00, Bleidenes kapos plkst. 17.00;
- 19. oktobrī Gāgu kapos plkst. 13.00, Raipoles kapos plkst. 15.00, Daugaviešu kapos plkst. 17.00.

Pārdod

Audi-80, 1985. g. Tāl. 24556;
M-2140 SL, 1986. g. Tāl. 23484;
VAZ-21013. Tāl. 24622;
VAZ-21011. Tāl. 42202 vakaros;
autobusu KAVZ-685 (tehniskā kārtībā). Tāl. 15441 dienā, 15467 vakaros;
dzirnavas ar traktora piedziņu. Tāl. 18236;
lietotu šiferi. Tāl. 55743;
garāžu. Tāl. 21262;
māju Aglonas centrā, Somersetas ielā 28. Tāl. 15273;
privatizētu trīsistabu dzīvokli. Tāl. 23713 vakaros;
kumelu (6 mēn.). Tāl. 23451;
zirgu. Tāl. 42710;
kazas. Tāl. 54644;
govi. Tāl. 23853, 54745;
govi. Tāl. 23116;
govi. Tāl. 43291;
govi. Tāl. 41571;
grūsnas teles. Tāl. 50395;
grūsnu teli. Tāl. 50388 darbdienās no 9.00 līdz 13.00;
grūsnu teli. Tāl. 54637.

Pērk

VAZ. Tāl. 23335;
VAZ («Žiguli») no 1980. g. līdz 1991. g. Tāl. Rēzeknē 24723, 32927, mob. tel. 8-29-341797;
MTZ hidraulisko arklus. Tāl. 19725;
celtniecības vagoniņu, malkas zāģi (var būt bez zāģa, elektromotora). Tāl. 65085 darbā, 15189 mājās;
betona maisītājus. Tāl. 22122 pēc 18;
vai trīs māju Preiļos. Kontakttāl. 39505.

Dažādi

Vīrietis meklē darbu. Tāl. 57649;
Lūdzam atsaukties angļu kokerspaniela («puika») īpašnieku. Zvanīt vakaros 23146.

Veikalā «Vabolite» Aglonā pārdod lopbarības maisījumus. Tāl. 15537.

LĪDZJŪTĪBAS

Gan sāpju dienas, gan saules rīts —
Nu viss tiek klusi zemē tīts.

E.Vēveris

Sāpju brīdī esam kopā ar Lienī
un Andri Mičuļiem.

Grīnfeldi Cēsīs

Lūpas, kas padomu deva, — rimušas,
Sirds, kas vēlēja labu, — nu atdusas.
Skumju brīdī esam kopā ar Margarītu
Kroli, TĒVU zemes klēpī guldot.
Darba biedri

Zeme deva, zeme ņēma,
Zeme visu nepaņēma,
Labi darbi, mīļi vārdi,
Tie palika šaisaulē.
Izsakām dziļu līdzjūtību dakterei
Margarītai Krolei, TĒVU
smiltainē izvadot.
Galēnu pamatskolas skolotāji

Ir tēva ābelēm šorīt
tādas dziļas un miklas acis.
Rudens svītrotā nopūšas klusi,
visu nakti tā raudājusi...
Izsakām līdzjūtību Margarītai Krolei,
TĒVU mūžībā aizvadot.
Galēnu pagasta padome

Cik grūti ticēt, ka nekad vairs dzīvē
Mums neiznāks ar tevi parunāt.
Bez tevis dienas uzausīs un dzīsīs,
Bez tevis vasarai būs jāaiziet.
Esam kopā ar Pēteri Kočkeru,
SIEVU zaudējot.
P/s «Ausma» kolektīvs

Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Andra
ZNOTIŅA piederīgajiem sakarā
ar viņa nāvi.
Sutru mednieku kolektīvs